

29. Økologisk biavl

29.1 Årlig indberetning af biavl

Landbrugsstyrelsen skal hvert år have oplysninger om din biavl, både den økologiske og den ikke-økologiske. Hvis du har givet en anden biavl lov til at opstille sine bistader på din bedrift, skal du ikke indberette dette til Landbrugsstyrelsen.

29.1.1 Årlig indberetning af økologisk biavl

Før du kan drive økologisk biavl, skal du inden 20. april 2021 indberette bedriftens biavl til Landbrugsstyrelsen. Hvert år skal du oprette et særligt skema i [Miljø- og Fødevarerministeriets Tast selv-service](#), som hedder "Økologisk Biavl 20xx". I skemaet skal du sende oplysninger om:

- Antal bi-familier/stader,
- placering af bigården/bigårdene, se afsnit 29.2, og
- omlægningsdato*.

Hvis du ikke er autoriseret økolog, skal du samtidig med din ansøgning* om godkendelse af dine bistader til økologisk produktion søge om autorisation, se kapitel 1.1.

Hvis du er økolog og har biavl men ikke ønsker, eller har mulighed for, at omlægge produktionen til økologisk drift, skal du søge om tilladelse* til samtidig drift*, se kapitel 4. Det er muligt at have to bistader til eget brug, se afsnit 21.10.

Hvis du f.eks. får afvist godkendelse af placeringen af nogle af dine bigårde kan du dog få dispensation til, at du i bestøvningsøjemed kan have både økologiske og ikke-økologiske stader på samme bedrift⁸⁷⁰. Du skal overholde alle regler for økologisk biavl for de ikke-økologiske stader, og du kan ikke sælge honningen fra de ikke-økologiske stader som økologisk. Hvis du ønsker at gøre brug af denne mulighed, skal du sende en ansøgning til Landbrugsstyrelsen.

29.1.2 Årlig indberetning af ikke-økologisk biavl

Du må ikke have både økologiske og ikke-økologiske bigårde til honningproduktion under den samme produktionsenhed⁸⁷¹. I disse tilfælde må du stoppe med enten den økologiske eller den ikke-økologiske produktion.

Alle økologer, der har ikke-økologiske bistader på deres bedrift, skal indberette bistaderne til Landbrugsstyrelsen. Der er flere muligheder i forbindelse med indberetningen.

Bier til eget brug

Hvis du ikke ønsker eller har mulighed for at omlægge din biavl til økologisk drift, har du mulighed for at have op til to bistader til eget brug. Du må ikke både have økologiske bier og bier til eget brug. "Eget brug" betyder, at du ikke må sælge honning fra bistaderne. Du skal altid indberette bier til eget brug i Fællesskemaet. Du kan læse mere om ansøgningsprocedure i afsnit 21.10.

Ikke-økologiske bier i bestøvningsøjemed

At have bier i "bestøvningsøjemed" kan være relevant for dig, hvis:

⁸⁷⁰ KFO, artikel 41, stk. 1 jf. RFO, artikel 22, stk. 1, litra a

⁸⁷¹ KFO, artikel 17, stk. 1

- du enten har flere end to bistader, men ikke har mulighed for at opstille dem på arealer godkendt til økologisk biavl eller
- du både har økologiske bier og bier, der er opstillet på arealer, der ikke kan godkendes til økologisk biavl.

Hvis du ønsker at have bier til bestøvning, skal du søge om dispensation til at have ikke-økologiske bier i bestøvningsøjemed. Muligheden er mest relevant for dig, der har økologiske bifamilier og gerne vil fortsætte med de ikke-økologiske bifamilier, som ikke kan godkendes til økologi på grund af deres placering.

Når du har bier i bestøvningsøjemed, skal alle andre regler for økologisk biavl end deres placering overholdes, herunder fodring med økologisk sukker. Honningen fra de bier, du holder i bestøvningsøjemed, må du ikke sælge som økologisk⁸⁷².

Send en mail med oplysninger om dine bier til jordbrukskontrol@lbst.dk, hvis du gerne vil have dem i bestøvningsøjemed.

Samtidig drift

Hvis du har mere end to ikke-økologiske bistader på din økologiske bedrift (og sælger biernes honning som ikke-økologisk), men ikke ønsker eller har mulighed for at omlægge dem til økologisk drift, skal du søge om tilladelse til samtidig drift. Vær dog opmærksom på, at på grund af reglerne for parallelavl, kan du ikke få tilladelse til samtidig drift, hvis du samtidig har økologiske bier på din bedrift. Bemærk undtagelse ved bier i bestøvningsøjemed. Du kan læse mere om ansøgningsprocedure og om betingelser for samtidig drift i kapitel 4.

29.2 Godkendelse af bigårdens placering

Hvert år skal du indberette bigårdens nøjagtige placering i Tast selv-service.

Du får bigårdens placering godkendt, hvis den falder inden for de godkendte områder for økologisk biavl⁸⁷³. Kortlægningen af de godkendte områder, er afhængig af det årlige sædskifte på markerne. Bigårdens placering kan derfor først godkendes efter fristen for indberetning i Fælleskemaet, hvor alle landmænd indberetter deres markplaner for det indeværende år. Efter tidsfristen får du et brev primo maj i din Tast selv-service indbakke om din placering er godkendt eller afvist⁸⁷⁴. Se mere om elektroniske breve på Tast selv i bilag 10.

Et opdateret kort over arealer, der er godkendt til økologisk biavl, bliver offentliggjort på Landbrugsstyrelsens hjemmeside primo maj. [Et kort over områder, der var godkendt til økologisk biavl i 2017, 2018, 2019 og 2020](#) kan ses på Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Bemærk at kortet bliver opdateret på baggrund af den fælles indberetning i 2021 og det endelige kort for 2021/2022 først er klar primo maj 2021.

I tilfælde af, at din placering bliver afvist, fordi den falder uden for de godkendte områder, har du 5 hverdage, efter modtagelse af afslaget, til at flytte dine bistader til godkendte placeringer. Hvis du flytter dem skal du huske at opdatere dit "Økologisk Biavl" skema i Tast selv-service. Staderne må stå i et ikke-godkendt område, mens du finder en ny placering, uden at staderne skal genomlægges. De må også stå i et ikke-godkendt område uden for træksæsonen.

Hvis du vælger ikke at ansøge om godkendelse af en ny placering inden for 5 hverdage, skal bistaderne genomlægges. Genomlægningen kan først påbegyndes den dato, hvor bistaderne flyttes til en godkendt placering, og bistadet er først økologiske igen 12 måneder efter genomlægningens påbegyndelse. Du skal søge dispensation til at holde de ikke-økologiske bier i bestøvningsøjemed, se afsnit 29.1.2.

⁸⁷² KFO, artikel 41, stk. 1 jf. RFO, artikel 22, stk. 1, litra a

⁸⁷³ RFO, artikel 14, stk. 1, litra b, nr. ix

⁸⁷⁴ Økologibekg., § 68

Du må kun flytte bistaderne fra den godkendte placering uden for træksæsonen eller, når der ikke er nogen blomstring i det område, hvor bistaderne står. I træksæsonen, må du dog gerne flytte bistaderne mellem placeringer, som er godkendte af Landbrugsstyrelsen. Flytninger af bistader skal skrives i logbogen.

29.3 Biernes oprindelse

Bierne skal fortrinsvis være af de europæiske racer af den almindelige honningbi (*Apis mellifera*) og lokale økotypen af denne⁸⁷⁵.

Ved fornyelse af bigårde kan 10 % per år af bidronningerne og sværmene udskiftes med ikke-økologiske bidronninger og sværme i den økologiske produktionsenhed*, forudsat at bidronningerne og sværmene anbringes i stader med voks der stammer fra økologiske produktionsenheder*. De 10 % kan indsættes uden genomlægning⁸⁷⁶.

Du må ikke klippe dronningernes vinger⁸⁷⁷.

29.4 Omlægning

Du kan omlægge dine ikke-økologiske bifamilier til økologisk biavl. Omlægningsperioden* er et år. Du kan først sælge honningen som økologisk, når dette år er gået⁸⁷⁸.

Du skal udskifte voksen til økologisk voks i omlægningsperioden⁸⁷⁹.

Du kan straks producere økologisk honning, hvis du køber økologiske bier fra en autoriseret økologisk biavler og placerer dem i et godkendt område.

29.5 Bistader, tavler og voks

Bistaderne, som du bruger i biavl, skal hovedsageligt bestå af naturlige materialer. Du skal selv dokumentere, at andelen af naturlige materialer i bistadet udgør mindst 50 % af bistadets samlede vægt. Dette gøres eksempelvis ved en vægtopgørelse af bistadets enkelte dele, opdelt i ikke-naturligt og naturligt materiale⁸⁸⁰.

Rammer og andre materialer, du bruger inde i bistadet, skal bestå udelukkende af naturlige materialer.

Under udtagning og flytning af tavler er det ikke tilladt at bruge kemiske syntetiske afskrækningsmidler⁸⁸¹.

Voks til nye tavler skal stamme fra økologiske enheder medmindre der ikke er tilstrækkelig økologisk voks på markedet. I dette tilfælde kan du bruge ikke-økologisk voks⁸⁸². Du skal kunne vise dokumentation for, at den ikke-økologiske voks er ren, ved kontrolbesøg.

---

⁸⁷⁵ KFO, artikel 8, stk. 2

⁸⁷⁶ KFO, artikel 9, stk. 5

⁸⁷⁷ KFO, artikel 18, stk. 3

⁸⁷⁸ KFO, artikel 38, stk. 3

⁸⁷⁹ KFO, artikel 38, stk. 5

⁸⁸⁰ RFO, artikel 14, stk. 1, litra b, nr. x

⁸⁸¹ KFO, artikel 13, stk. 6

⁸⁸² KFO, artikel 44

29.6 Adskillelse af økologisk og ikke-økologisk produktion

Har du både, økologiske bier og ikke-økologiske bier i bestøvningsøjemed i din produktion, er det vigtigt, at holde honning, voks, bistader materiale, tavler, redskaber m.m., adskilt⁸⁸³. Du skal kunne dokumentere, hvilke produkter og redskaber, der hører til din økologiske produktion og hvilke der hører til din ikke-økologiske produktion.

Når du fremstiller, transporterer, og opbevarer produkter med forskellig status, skal du sikre, at der altid er klar fysisk adskillelse mellem den høstede honning (og andre biavls produkter). Du skal derfor placere, udforme, vedligeholde, rengøre, skilte samt mærke, lagre og anlæg, så der er en klar adskillelse mellem produkter med forskellige status.

Det er muligt at brug samme, f.eks. tavler eller slynge, til både økologisk og ikke-økologisk honning produktion men det kræver at materialerne er grundigt rengjort efter de er anvendt i en ikke-økologisk produktion. Rengøringen skal fremgå i din logbog.

29.7 Fodring

Fodring af bifamilier er kun tilladt, hvis det, på grund af de klimatiske forhold⁸⁸⁴ eller svigtende fødekilder⁸⁸⁵, er nødvendigt for deres overlevelse. Hvis du fodrer dine bifamilier, skal du opdatere din logbog med oplysninger om fodring på stadeniveau: Hvad du fodrer med, hvor meget du giver dem, samt dato for fodringen. Hvis der er behov for at fodre i træksæsonen pga. for eksempel tørke, er det vigtigt, at det også fremgår af logbogen. Du må fodre bierne med økologisk sukker.

Dette gælder også for småfamilier.

Du skal efterlade bifamilierne med tilstrækkelig honning og pollen til, at de kan overvintre⁸⁸⁶. Alternativ kan du fodre bierne med økologisk sukker⁸⁸⁷.

29.8 Slynkning

Du må ikke medtage tavler med yngel, når du slynger honning⁸⁸⁸. Når du høster honning, må du ikke anvende en metode, der medfører at bierne slås ihjel⁸⁸⁹.

29.9 Sygdomsforebyggelse og behandling

Til rengøring og desinficering af rammer, stader og tavler må du bruge natriumhydroxid⁸⁹⁰ og fysiske behandlinger, som damp eller direkte ild⁸⁹¹.

---

⁸⁸³ RFO, artikel 11 og Økologibekg., §6

⁸⁸⁴ KFO, artikel 19, stk. 3

⁸⁸⁵ KFO, artikel 47, litra d

⁸⁸⁶ KFO, artikel 19, stk. 3

⁸⁸⁷ KFO, artikel 19, stk. 3

⁸⁸⁸ KFO, artikel 13, stk. 7

⁸⁸⁹ RFO, artikel 14, stk. 1, litra b, nr. xi

⁸⁹⁰ KFO, artikel 25, stk. 1.

⁸⁹¹ KFO, artikel 25, stk. 2

Til bekæmpelse af varroa mider må du bruge⁸⁹²:

- Myresyre, mælkesyre, eddikesyre og oxalsyre.
- Mentol, thymol, eukalyptol og kamfer.

Du må kun slå droneyngel ihjel som led i bekæmpelse af varroa mider⁸⁹³.

Hvis bifamilierne, på trods af forebyggende foranstaltninger, bliver syge, skal du sørge for, at de bliver behandlet omgående og om nødvendigt i isolerede bigårde⁸⁹⁴. Behandlinger skal noteres i logbogen. I tilfælde, hvor det er nødvendigt at behandle bifamilierne med veterinærmedicin, skal de omfattede bifamilier genomlægges. Perioden for genomlægning* er et år.

Du må bruge godkendte bekæmpelsesmidler mod gnavere (rodenticider) i fælder og andre egnede produkter i bilag 2, hvis du har behov for at beskytte dine rammer, stader og tavler mod skadedyr⁸⁹⁵.

29.10 Krav til registrering

Du skal føre en logbog for hver bigård. Logbogen skal indeholde følgende oplysninger:

- Identifikation af de enkelte stader
- Fodring: produkt, datoer, mængder i de stader hvor det er brugt
- Datoer for indsamling af honningmagasiner og for slyngning
- Vægttopgørelse af stademateriale, opdelt i ikke-naturligt og naturligt materiale
- Forebyggelse og behandling af sygdomme i de enkelte bistader, herunder dato for behandling, oplysning om diagnose, tilbageholdelsestider*, behandlingsmetode og dyrlægerecepter og dosering. Se afsnit 21.8
- Dato for eventuelle flytning og baggrund for flytning

Du skal også føre et regnskab over alle ind- og udgående produkter, se kapitel 8.

29.11 Høj dødelighed blandt bierne

Hvis der er høj dødelighed blandt bierne, som følge af sundhedsmæssige forhold eller en katastrofesituation, og du ikke kan skaffe økologiske bifamilier, kan du søge om tilladelse* til at indsætte ikke-økologiske bifamilier, uden at skulle genomlægge staderne.

Ansøgningen skal sendes til Landbrugsstyrelsen, og du skal have modtaget tilladelsen, inden du indkøber de ikke-økologiske erstatningsfamilier. Får du tilladelsen, skal du gemme den og kunne vise den på kontrolbesøg⁸⁹⁶.

---

⁸⁹² KFO, artikel 25, stk. 2

⁸⁹³ KFO, artikel 25, stk. 3

⁸⁹⁴ KFO, artikel 25, stk. 4

⁸⁹⁵ KFO, artikel 25, stk. 1

⁸⁹⁶ KFO, artikel 47, stk. 2